Algemene Beschouwingen

3 november 2026

Inleiding

Voorzitter, vanavond spreken we met elkaar over de eerste begroting van een nieuwe raadsperiode. Een intensief jaar ligt achter ons met verkiezingen en de vorming van een nieuw college. Bij deze eerste begroting wordt duidelijk dat de financiële speelruimte beperkt is. Dat vraagt van ons dat we scherpe keuzes maken. Daarbij is het van essentieel belang dat we een goed kompas hebben: Gods Woord. De bijbel laat ons zien dat we onze verantwoordelijkheid moeten nemen en dat we getrouw moeten zijn in de gewone, alledaagse dingen. Dingen die nogal eens als 'klein' worden gezien.

De bijbel tekent ons verschillende personen die ons daarin tot voorbeeld kunnen zijn. Zoals bijvoorbeeld Gideon, die ca. 1300 jaar voor Christus leefde. Menselijk gezien leek hij geen voor de hand liggende leider. Het leger dat hij mobiliseerde was vijf keer zo klein als het leger van de vijand. Toch kreeg hij de Goddelijke opdracht om een deel van het leger weg te sturen. Ondanks de geringe omvang van zijn leger, mocht hij toch de overwinning behalen. Hij nam zijn verantwoordelijkheid, vertrouwde op de Heere en kwam niet beschaamd uit.

Het is onze wens en bede dat ook wij zo onze gemeente mogen besturen. Het is verleidelijk om vooral te kijken naar omvang, groei en nieuwe ambities. Onze fractie vindt echter dat we eerst moeten zorgen dat de basis op orde is. Goed bestuur betekent allereerst het zorgvuldig uitvoeren van de toevertrouwde taken, om zo ook grotere uitdagingen aan te pakken. In het belang van alle inwoners van Staphorst, Rouveen en IJhorst.

Ambtelijke organisatie

De eerste prioriteit voor onze fractie blijft het terugbrengen van de gemeente naar haar kerntaken. De overheid is er niet om iedere maatschappelijke vraag over te nemen. De kracht van Staphorst ligt wat ons betreft in gezinnen, verenigingen, kerken, ondernemers en vrijwilligers. Dáár zit het cement van onze samenleving.

Wij waarderen dat er vanuit de ambtelijke organisatie al stappen worden gezet om de formatie geleidelijk af te bouwen. Tegelijk vinden wij dat dit proces nog niet klaar is. Bij de volgende kadernota verwachten wij vanuit het college voorstellen om de organisatie verder in haar kracht te brengen in de opdracht die voorligt. In lijn met de afspraken die in het coalitieakkoord zijn gemaakt om de formatie geleidelijk terug te brengen, overbodige regels te schrappen en nieuw beleid alleen te ontwikkelen als dat echt nodig is.

Arbeid en rust

Staphorsters steken graag de handen uit de mouwen. Daarom moet er voldoende ruimte zijn voor bedrijven. De ontwikkeling van bestaande en nieuwe bedrijventerreinen verdient voortdurend aandacht. Waarbij de energievoorziening extra aandacht behoefte; indien nodig maken we onze nieuwe bedrijventerreinen zelfvoorzienend. Onze agrarische ondernemers verkeren anno 2026 in een heftige storm. Als gemeente zullen we blijvende aandacht moeten hebben voor deze sector en de aanverwante sectoren. Concreet denken we hierbij onder andere aan het beheer van ongewenste planten.

Hard werken betekent overigens niet dat we zeven dagen per week in touw moeten zijn. We onderschrijven van harte het manifest 'Ruimte voor Rust' waarin onlangs gepleit is voor de zondag als collectieve rustdag. Het is onze diepe overtuiging dat deze collectieve rustdag een zegenrijke

uitwerking zal hebben op het geheel van onze samenleving. Laten we deze dag zoveel mogelijk beschermen.

Het cement van de samenleving

Inmiddels gaat ruim 1/3 van onze begroting naar het Sociaal Domein. Het vormt daarmee een uiterst belangrijk onderdeel van onze gemeentelijke takenpakket. Voor ons als raadsleden is het echter wel lastig om zicht te krijgen waar al het geld naartoe gaat. Wij vinden het belangrijk dat er tijdig wordt ingeschakeld in plaats van opgeschaald. In plaats daarvan moeten we gebruik maken van de kracht van onze samenleving. Om een Afrikaans spreekwoord te gebruiken: 'It takes a village to raise a child'. We zullen alles op alles moeten zetten om onderliggende oorzaken van maatschappelijke ontwikkelingen helder te krijgen. Monitoring is daarbij onmisbaar.

Wonen

Onze gemeente groeit de afgelopen jaren gestaag door. Dat legt druk op de woningmarkt. In het coalitieakkoord is afgesproken dat we onze eigen inwoners prioriteit geven bij nieuwbouwwoningen. Waarbij we speciale aandacht vragen voor onze jongeren én onze ouderen. Afgelopen jaren is er veel gebouwd. Als gemeenteraad hebben we wel de juiste informatie nodig om te kunnen sturen bij nieuwe plannen. Daarom vragen we het college: Wanneer ontvangt de raad een volledig overzicht van de sociale huurvoorraad, de actuele wachtlijsten, de herkomst van woningzoekenden en de samenstelling van de huidige huurpopulatie? (*Motie 198 – Inzicht woningbouw eigen inwoners*)
Zojuist is al genoemd dat we als gemeente werken aan het schrappen van overbodige regels. Concreet denken wij aan het welstandsbeleid en het schrappen van erfinrichtingsplannen. Vraag: wanneer worden deze afspraken uitgewerkt, en hoe wordt geborgd dat vergunningverlening daadwerkelijk sneller en eenvoudiger wordt?

Verkeer en vervoer

De groei van onze gemeente brengt meer uitdagingen met zich mee. Het wordt op bepaalde plaatsen in ons dorp erg druk en de bereikbaarheid van onze bedrijventerreinen staat onder druk. Daarnaast wordt er hard gewerkt aan realisatie van het Staphorster Bod, wat inhoudt dat onze op- en afrit verplaatst worden naar het zuiden. Het is duidelijk dat het hier gaat om grote veranderingen die vragen om een integraal verkeersplan. Daarom vragen wij het college: wanneer wordt dit verkeersplan aan de raad voorgelegd, welke varianten worden onderzocht, en hoe wordt de bereikbaarheid van Staphorst-Noord daarin expliciet geborgd?
Op welke manier wordt de afspraak om nieuwe woonwijken tenminste twee ontsluitingen te geven vastgelegd in het beleid, zodat dit vanaf het begin van de planvorming wordt meegenomen?
Als het gaat om bereikbaarheid zijn er ook andere zaken die aandacht vragen. Buslijn 40 is lastig zo in te passen dat iedereen tevreden is. Is het mogelijk om de bus alleen tijdens start- en eindtijden van kantooruren over het industrieterrein te laten rijden, en op andere momenten via het dorp? Of is er een koppeling te maken met de deelfietshub? Dat zou de bereikbaarheid van het centrum verbeteren zonder de bedrijven tekort te doen.
Veiligheid van fietsers is voor ons een belangrijk punt. Het aanleggen van fietspaden is een kostbare zaak. Nieuwe fietspaden moeten wat ons betreft aantoonbaar toegevoegde waarde hebben. In onze ogen voldoet het geplande fietspad Rouveen-Zuid hier niet aan.

Gezondheid en bewegen

Voorzitter, inmiddels hebben we diverse zaken genoemd die belangrijk zijn voor het welzijn van onze burgers. Kort willen we nog een aantal zaken noemen.

We roepen het college op om scherp te blijven op alle mogelijkheden (klein én groot) om overmatig alcohol- en middelengebruik te ontmoedigen. Denk aan vergunningverlening voor evenementen. Verder moeten we blijvend aandacht besteden aan het belang van beweging, waarbij vooral laagdrempelige vormen van beweging gestimuleerd moeten worden. Staphorst-Zuid is afgelopen jaren flink gegroeid en kan wel een extra speelveld gebruiken. Ook moeten we met elkaar nadenken hoe we een zwembad voor onze gemeente kunnen behouden. Zowel voor de beweging alsook voor de veiligheid van onze kinderen.

Afsluiting

Voorzitter, volgende week dinsdag hopen wij een besluit te nemen over onze begroting. Het is dan 10 november. Op deze datum in het jaar 1483 werd in het Duitse Eisleben Maarten Luther geboren. Ongeveer 34 jaar later sloeg hij z'n 95 stellingen aan de deur van de slotkapel in Wittenberg. Vanuit de geschiedenis weten we dat deze actie de Reformatie in Europa heeft ingeluid. Wat in eerste instantie misschien onbeduidend leek, werd een omwenteling in een heel werelddeel. We zien een parallel met Gideon, die we in het begin reeds noemden. Beiden waren trouw in het werk dat ze opgedragen kregen. Beiden mochten onder de zegen van de Heere grote dingen uitrichten.

Van harte wensen we het college en de ambtelijke organisatie toe dat ze op dezelfde wijze hun werk mogen doen. Om zo, onder de zegen van de Heere, het goede voor onze gemeenschap te doen.